

DATA ON AUTHOR

Vashchenko Anna P., lecturer of the Department of Documentation

Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University, 08401, Kyiv region, Pereyaslav-Khmelnytsky, street. Sukhomlinsky, 30.

08401, Kyiv region Pereyaslav-Khmelnytsky, street.

Sukhomlynsky, 32, sq. 513. 0635162136

e-mail: karpan22@ukr.net

УДК 378.147:002.1

DOI 10.5281/zenodo.1246608

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА У МЕЖАХ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Демуз І. О.

У статті проаналізовано особливості підготовки фахівців за спеціальністю 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)», охарактеризовано компетентності, якими оволодівають майбутні педагоги професійного навчання з документознавства. Акцентовано увагу на важливості неперервної професійної освіти, що відповідає світовим тенденціям освіти впродовж життя.

Доведено, що в контексті нової освітньої парадигми виникла необхідність розробки галузевих стандартів вищої освіти. Аналіз проектів стандартів засвідчив, що гуманістична і людиноцентрична парадигма професійної освіти подекуди трансформується в технологічну / технократичну. Відкритим залишається питання співвідношення педагогічних і документознавчих дисциплін у навчальних планах підготовки бакалаврів і магістрів; невирішеним є питання про необхідність включення до навчальних планів дисциплін бібліотечнознавчого, книгознавчого й архівознавчого спрямування. Наголошено на тому, що основними принципами підготовки фахівців у межах спеціальності «Професійна освіта» повинні залишатися її

гуманітаризація, фундаменталізація та діяльнісна спрямованість.

Ключові слова: *підготовка фахівців, документознавство, професійна освіта, компетентність, галузеві стандарти вищої освіти.*

ПОДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТОВ ПО ДОКУМЕНТОВЕДЕННЮ ПО СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІОНАЛЬНЕ ОБРАЗОВАНИЕ»: ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ

Демуз И. А.

В статье проанализированы особенности подготовки специалистов по специальности 015.05 «Профессиональное образование (Документоведение)», охарактеризованы компетентности, которыми овладевают будущие педагоги профессионального обучения по документоведению. Акцентировано внимание на важности непрерывного профессионального образования, соответствующего мировым тенденциям образования в течение жизни.

Доказано, что в контексте новой образовательной парадигмы возникла необходимость разработки отраслевых стандартов высшего образования. Анализ проектов стандартов показал, что гуманистическая и человекоцентрическая парадигма профессионального образования иногда трансформируется в технологическую / технократическую. Открытым остается вопрос соотношения педагогических и документоведческих дисциплин в учебных планах подготовки бакалавров и магистров; нерешенным есть вопрос о необходимости включения в учебные планы дисциплин библиотечного, книговедческого и архивоведческого характера. Отмечено, что основными принципами подготовки специалистов в рамках специальности «Профессиональное образование» должны оставаться ее гуманитаризация, фундаментализация и деятельностная направленность.

Ключевые слова: *подготовка специалистов, документоведение, профессиональное образование, компетентность, отраслевые стандарты высшего образования.*

**THE PREPARATION OF PROFESSIONALS IN
DOCUMENT SCIENCE WITHIN SPECIALTY 015
«PROFESSIONAL EDUCATION»:
CHALLENGES OF TODAY**

Demuz I. O.

The article analyzes the peculiarities of the training of specialists of the specialty 015.05 «Professional Education (Document Science)», describes the competences that future teachers of professional training in document science learn. The emphasis is placed on the importance of continuing vocational education, which corresponds to the world trends in life-long education.

It has been proved that in the context of the new educational paradigm it became necessary to develop sectoral standards for higher education. An analysis of draft standards has shown that the humanistic and human-centric paradigm of vocational education is transformed into technological / technocratic. The question is the relation of pedagogical and documentary disciplines in the curriculum of preparation of bachelors and masters; the issue of the need to include in the curriculum of linguistic, bibliographic and archival studies disciplines is unresolved. It is emphasized that the basic principles of training specialists within the specialty «Vocational education» should remain its humanization, fundamentalization and activity orientation.

Key words: *training of specialists, document science, vocational education, competence, branch standards of higher education.*

Постановка проблеми. У зв'язку з провідними тенденціями в сучасній освітній сфері система професійної підготовки фахівців, у тому числі й документознавців, потребує суттєвої оптимізації, зміни педагогічної парадигми, реалізації ефективного освітнього процесу підготовки висококваліфікованих кадрів. Сьогодні особлива увага звертається на забезпечення неперервності професійної освіти. Перспективи розвитку професійної освіти визначаються пріоритетними напрямками соціально-економічного поступу України, утвердженням національної системи освіти як

головного чинника економічного й духовного розвитку Українського народу, необхідністю адаптації до демократичних і ринкових перетворень у суспільстві, що зумовлено входженням у європейський і світовий освітній та інформаційний простори. Сучасна освіта має бути безпосередньо пов'язана з потребами економіки держави, а її якість відповідати сучасним вимогам, адже в ринкових умовах виробництва втриматися на робочому місці зможуть лише висококваліфіковані працівники, які досконало володіють професією, можуть швидко змінювати спеціалізацію, що стане певним гарантом їхньої зайнятості.

Світова тенденція неперервної професійної освіти (освіти впродовж життя) зумовлює необхідність цілісного розв'язання проблем розвитку трудового потенціалу, його професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації, щоб дати людині належні знання, вміння та компетентності для забезпечення її гармонійної взаємодії з технологічним суспільством, що швидко розвивається [3]. У зв'язку з цим аналіз розвитку професійної підготовки висококваліфікованих фахівців в Україні залишається актуальним і важливим.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз джерел свідчить, що основу підготовки кадрів з документознавства заклали дослідження, здійснені в контексті неперервної професійної освіти (С. У. Гончаренко, І. А. Зязюн, С. О. Сисоєва та ін.), професійної підготовки майбутніх фахівців (Ю. Д. Бойчук, О. А. Дубасенюк, М. Б. Євтух та ін.) професійної підготовки майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності (В. В. Бездрабко, Ю. О. Бриль, Н. А. Гайсинюк, С. В. Дубова, С. Г. Кулешов, Н. М. Кушнарченко, О. В. Матвієнко, Ю. І. Палеха, М. С. Слободяник, В. Г. Спрінсян, Л. Я. Філіпова, Г. М. Швецова-Водка та ін.).

Аналіз праць із проблематики засвідчує, що в спеціальній літературі вивчаються аспекти підготовки здобувачів вищої освіти вийняtkово в контексті спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» (сьогодні – «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»), а підготовка фахівців за спеціальністю «Професійна освіта (Документознавство)» випадає з поля зору дослідників. Окрім

того, особливої уваги потребує розгляд питання реформування, еволюції та модернізації документознавчої освіти України в контексті євроінтеграційних процесів освітнього простору з метою підготовки конкурентоспроможного на ринку праці фахівця.

Мета дослідження – проаналізувати особливості підготовки фахівців за спеціальністю 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)» в контексті нової освітньої парадигми.

Виклад основного матеріалу. В Україні кілька десятків вищих навчальних закладів здійснюють підготовку фахівців з документознавства за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (за різними спеціалізаціями; галузь знань 02 «Культура та мистецтво»). Як правило, ці кадри готують вищі технічного спрямування, подекуди – гуманітарного. Серед найбільших варто назвати: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Європейський університет, Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу, Київський національний університет культури і мистецтв, Національний авіаційний університет, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Національний університет «Львівська політехніка», Національний університет «Острозька академія» Одеський національний політехнічний університет, Рівненський державний гуманітарний університет, Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки, Тернопільський національний економічний університет, Харківська державна академія культури, Центральноукраїнський національний технічний університет та ін. (станом на 2014 р. за даними інформаційної системи «Конкурс» спеціальність «Документознавство та інформаційна діяльність» була відкрита в 66 вищих навчальних закладах України).

Поряд із цим, фахівців з документознавства в Україні готують і в межах спеціальності 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)» (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка). На підготовці таких кадрів спеціалізуються лише кілька навчальних закладів, серед яких: ДВНЗ «Переяслав-

Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» та Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. В останньому з них у 2017 р. на інженерно-педагогічному факультеті розпочався набір студентів за даною спеціальністю (випусковою є кафедра теорії та методики професійної підготовки).

У ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» підготовка здобувачів вищої освіти за даною спеціальністю здійснюється з 2012 р. (фінансово-гуманітарний факультет). На відміну від інших навчальних закладів, що готували переважно фахівців з документознавства та інформаційної діяльності, навчання в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» надає студентам можливість отримати подвійну кваліфікацію: педагога професійного навчання та документознавця. На сьогоднішній день кафедрою документознавства здійснюється підготовка за освітніми рівнями бакалавра (кваліфікація – педагог професійного навчання з документознавства, документознавець), магістра (кваліфікація – викладач ВНЗ з професійної освіти (документознавство), документознавець), магістра наук (кваліфікація – магістр наук з професійної освіти (документознавство), документознавець).

Згідно наказу Міністерства освіти і науки від 6 листопада 2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266» сформовано нові галузі знань і спеціальності. До переліку включено 96 спеціальностей, що охоплюють 27 галузей знань (значне скорочення та ліквідація цілої низки галузей знань та спеціальностей (на 424 одиниці) викликало жваву дискусію у ЗМІ та в академічному середовищі). Проте, можна стверджувати, що створення нового Переліку галузей знань та спеціальностей знаменувало собою суттєві трансформаційні зрушення в системі вищої освіти України та стало викликом на запити сьогодення.

У контексті нової освітньої парадигми виникла необхідність розробки стандартів вищої освіти для всіх рівнів. Як вважає Ю. Бриль, при розробці складових галузевого стандарту необхідно дотримуватися загальних принципів їхнього формування та враховувати функціональні особливості фахівців документно-інформаційної сфери; в основу розробки складових стандартів мають бути покладені міжнародні/національні стандарти якості освітніх послуг та стандарти професійної діяльності (в разі їхньої наявності), в яких відображені, у т. ч., й вимоги роботодавців до випускників університетів [2, с. 76].

Розробкою стандартів вищої освіти займається науково-методична комісія з культури і мистецтва сектора вищої освіти Науково-методичної ради МОН України. До її складу включено підкомісії згідно новоутворених спеціальностей (Наказ МОН України від 6 квітня 2016 р. № 375). Власного стандарту очікує і спеціальність 015 «Професійна освіта». Так, до науково-методичної підкомісії сектора вищої освіти зі спеціальностей Професійна освіта (документознавство, дизайн, товарознавство, економіка, екологія, охорона праці) ввійшло 9 осіб: доценти та професори профільних кафедр ряду закладів вищої освіти.

У процесі підготовки фахівців з документознавства за даною спеціальністю і, відповідно, розробки стандарту вищої освіти закономірно можуть виникнути труднощі з забезпеченням рівноправного розвитку в її межах усіх складових – і педагогічних, і суто документознавчих. Зрозуміло, що у межах єдиного стандарту для спеціальності 015 «Професійна освіта», яка охоплює 22 спеціалізації (Будівництво; Видавничо-поліграфічна справа; Гірництво; Деревообробка; Документознавство; Електроніка, радіотехніка та телекомунікації; Електротехніка та електромеханіка; Енергетика; Зварювання; Комп'ютерні технології; Машинобудування; Металургія; Метрологія, стандартизація та сертифікація; Нафтогазова справа; Охорона праці; Сфера обслуговування; Технологія виробів легкої промисловості; Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства; Товарознавство; Транспорт; Харчові технології;

Хімічні технології) (Наказ МОН України від 21.03.2016 р. № 292), неможливе повноцінне представлення усіх необхідних компетентностей для фахівця того чи іншого напрямку. Аналіз проектів стандартів свідчить, що гуманістична і людиноцентрична парадигма професійної освіти подекуди, на жаль, трансформується в технологічну/технократичну. Поряд із цим, на нашу думку, відкритим залишається питання співвідношення педагогічних і документознавчих дисциплін у навчальних планах підготовки бакалаврів і магістрів; невирішеним є питання про необхідність (чи навіть можливість) включення до навчальних планів дисциплін бібліотечнознавчого, книгознавчого чи архівознавчого спрямування.

Стосовно вищесказаного зауважимо, що основними принципами підготовки фахівців у межах спеціальності «Професійна освіта» повинні залишатися її гуманітаризація, фундаменталізація та діяльнісна спрямованість. Гуманітаризація освіти полягає, по-перше, у збільшенні частки гуманітарних предметів у навчальних програмах, по-друге, у формуванні в людини особливого ставлення до навколишнього середовища і до себе самої, до своєї діяльності, відповідальність за неї. Гуманітаризація освіти – це процес, протилежний до її технократизації, тобто спрямованості професійної підготовки на безумовне «служіння» науково-технічному прогресу, що найбільш притаманне професійній школі. Характерною рисою має залишатися фундаменталізація професійної освіти, яка виявляється в переході до підготовки спеціалістів широкого профілю, що передбачає об'єднання спеціальностей. Водночас фундаменталізація освіти вимагає посилення уваги до загальноосвітніх компонентів професійних освітніх програм. Саме така фундаментальна загальноосвітня підготовка в поєднанні з професійно-теоретичною забезпечує широту загального і професійного світогляду, здатність швидко опанувати новий зміст, форми та засоби праці, орієнтуватися в мінливих умовах ринкової економіки.

Метою навчання студентів за спеціальністю 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)» є, перш за все, підготовка педагогів професійного навчання з

документознавства і викладачів ВНЗ з документознавства, тому поряд із загальними та фаховими спеціалізованими компетентностями (діловсько-кадровими, організаційно-управлінськими, інформаційно-аналітичними) у випускників мають бути сформованими й фахові спеціальні компетентності (психолого-педагогічні та предметно-методологічні), які допоможуть фахівцям працювати в системі вищої школи та викладати документознавчі дисципліни.

Так, у процесі навчання в студентів формуються наступні *психолого-педагогічні компетентності*:

- здатність створювати умови розвитку людини, формувати систему освіти;

- здатність вчити знанням та способам їх одержання, формувати навчальну діяльність учнів/студентів;

- здатність розвивати в учнів/студентів техніку розуміння, мислення, дії, рефлексії; розвивати й коригувати окремі сторони особистості;

- здатність до рефлексії та осмислення власних та інших систем професійних цінностей; розвитку професійних здібностей та практичних навичок (педагогічної майстерності);

- здатність реалізувати викладацькі/навчальні й оцінювальні стратегії і розуміння їх теоретичних основ; здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів/студентів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного статусу;

- здатність співпрацювати з освітньою, науковою та професійною спільнотою на місцевому, регіональному і більш широкому глобальному рівнях;

- здатність здійснювати психологічну підтримку всіх вихованців;

- володіння методами експрес-діагностики та інструментарієм, що дозволяє управляти психічним розвитком особистості;

- володіння прийомами саморегуляції, педагогічним тактом у будь-яких педагогічних ситуаціях;

- володіння ерудицією і широким світоглядом, сформованістю гуманістичних цінностей особистості педагога професійного навчання.

Серед предметно-методологічних компетентностей виділяємо:

– знання змісту навчального предмету та прагнення до набуття нових знань, орієнтація в сучасних дослідженнях у галузі документознавства;

– здатність проводити дослідницьку роботу з учнями/студентами у галузі документознавства та пропонувати різні погляди на досліджуваний матеріал;

– здатність встановлювати зв'язки всередині предмета та з іншими дисциплінами;

– володіння системою методологічних знань про методи наукового пізнання та здатність застосувати їх у професійній діяльності;

– здатність забезпечувати виконання нормативних актів щодо організації навчально-виховного процесу, розробляти й удосконалювати зміст і навчально-методичне забезпечення професійної підготовки учнів/студентів;

– здатність здійснювати моніторинг навчального процесу з метою поліпшення методики організації навчання;

– готовність нести персональну відповідальність за створення безпечних умов навчання, планувати й управляти часом у навчально-виховному процесі;

– здатність перетворювати цілі, зміст навчального предмета і способи дій в ресурси особистісного розвитку і соціалізації кожного учня/студента;

– здатність підтримувати зв'язки з підприємствами, організаціями та умовами з питань практичної підготовки учнів/студентів та працевлаштування випускників.

Поряд з фаховими документознавчими дисциплінами до навчальних планів підготовки фахівців внесено ряд дисциплін педагогічного спрямування: «Теорія та методика виховної роботи», «Дидактичні основи професійної освіти», «Методика викладання фахових дисциплін», «Методологічні засади професійної освіти», «Основи педагогічної творчості», «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності», «Методика професійного навчання: дидактичне проектування, основи технології навчання», «Креативні технології навчання» – на бакалавраті; «Університетська освіта», «Дидактичні системи у

вищій школі», «Освітологія», «Педагогіка вищої школи», «Сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної педагогіки і психології», «Педагогічна та професійна етика» – в магістратурі.

Як стверджує Н. Белікова, у системі неперервної освіти вища освіта для майбутнього фахівця з документознавства повинна стати тією ланкою професійного становлення, на якій він отримує потужний імпульс свого інтелектуального потенціалу, стимулювання процесів саморозвитку і самоосвіти, активного формування пізнавальних і професійних мотивів [1]. Одним із завдань професійної освіти є забезпечення варіативності та гнучкості освітніх програм з урахуванням змін на ринку праці та попиту на нові професії. Зазначимо, що основна мета професійної освіти – загальний і професійний розвиток особистості, становлення її професійної культури. Вона конкретизується у трьох напрямках. *Перший* – створення умов для оволодіння людиною знаннями і навичками у сфері професійної діяльності, отримання кваліфікації, що забезпечує участь особистості в суспільно корисній праці відповідно до її інтересів і здібностей. При цьому професійна освіта може розглядатися як засіб самореалізації особистості, оскільки саме в професійній діяльності найбільш повно розкриваються здібності людини, а також як засіб соціального самозахисту, усталеності й адаптації до умов ринкової економіки. *Другий напрям* – виховання соціально активної особистості, яка у своєму житті керується загальнолюдськими (честь, совість, людська гідність, справедливість) та культурно-національними (працелюбність, волелюбність, толерантність тощо) цінностями і здатна до перетворення виробництва, виробничих, економічних, суспільних відносин, до участі в управлінні, несе відповідальність за результати своєї діяльності тощо. *Третій напрям* – задоволення нагальних і перспективних потреб виробництва в кваліфікованих фахівцях, рівень підготовки яких відповідав би вимогам науково-технічного, соціального прогресу, які б були професійно мобільними, мали різнобічні професійні та загальноосвітні знання, уміння і навички [4].

Висновки. Згідно наказу Міністерства освіти і науки від 6 листопада 2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження

переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266» сформовано нові галузі знань і спеціальності, за якими підготовка фахівців з документознавства в університетах України здійснюється в межах спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)». В умовах ринкової економіки й інформаційно-технологічного розвитку спостерігається поступова еволюція професійної освіти, що має відповідати світовим тенденціям освіти впродовж життя. Забезпечення неперервності професійної освіти докорінно змінює роль вищої школи, мету її діяльності та функції. Головною метою неперервної професійної освіти є: підготовка висококваліфікованих фахівців для всіх ланок системи документознавства на основі реального попиту на їхні послуги; формування здатності забезпечувати на всіх рівнях педагогічно організовану неперервну інформаційно-комунікаційну діяльність з різними соціально-демографічними групами населення і створювати їм умови для інформаційної самоосвіти. У студентів, які навчаються за спеціальністю 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)» поряд із загальними та фаховими спеціалізованими (діловодсько-кадровими, організаційно-управлінськими, інформаційно-аналітичними тощо) компетентностями формуються й фахові спеціальні – психолого-педагогічні та предметно-методологічні, які дають можливість повноцінно виконувати функції педагогів професійного навчання з документознавства та викладачів ВНЗ з документознавства. Наразі розвиток спеціальності 015.05 «Професійна освіта (Документознавство)» супроводжується об'єктивною еволюцією навчальних планів підготовки фахівців та розробкою державних стандартів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Белікова Н. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності [Електронний ресурс] // Освіта регіону:

- Український науковий журнал. 2014. № 1–2. Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/1251>
2. Бриль Ю. О. Документознавча освіта в контексті реформування вищої освіти України // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2016. № 3. С. 70–79.
  3. Рекомендації парламентських слухань на тему: «Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення», схвалені Постановою Верховної Ради України від 7 вересня 2016 року № 1493-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1493-19>.
  4. Теорія і методика професійної освіти: Навч. посібн. [Електронний ресурс] / Н. З. Курлянд [та ін.]; за ред. З. Н. Курлянд. Київ: Знання, 2012. 390 с. Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072055039/pedagogika/teoriya_i_metodika_profesiyanoi_osviti.

References

1. Byelikova N. *Suchasni tendentsiyi profesiyanoi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv z dokumentoznavstva ta informatsiyanoi diyalnosti* [Contemporary trends in the training of future specialists in document science and information activities]. *Osvita rehionu: Ukrayinskyy naukovyy zhurnal*, 2014, № 1–2. Rezhym dostupu: <http://social-science.com.ua/article/1251>.
2. Bryl Yu. O. *Dokumentoznavcha osvita v konteksti reformuvannya vyshchoyi osvity Ukrayiny* [Documentary education in the context of the reform of higher education in Ukraine]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiya*, 2016, № 3, pp. 70–79.
3. *Rekomendatsiyi parlamentskykh slukhan na temu: «Profesiyna osvita yak skladova zabezpechennya kvalifikovanoho kadrovoho potentsialu Ukrayiny: problemy ta shlyakhy vyrishennya»*, *skhvaleni Postanovoyu Verkhovnoyi Rady Ukrayiny vid 7 veresnya 2016 roku № 1493-VIII* [Recommendations of the parliamentary hearings on the subject: «Vocational education as a component of

ensuring Ukraine's skilled personnel potential: problems and solutions», approved by the Verkhovna Rada of Ukraine on September 7, 2016 № 1493-VIII]. Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1493-19>.

4. *Teoriya i metodyka profesiynoyi osvity: Navch. posibn. [Theory and methodology of vocational education: a tutorial] / N. Z. Kurlyand [ta in.]; za red. Z. N. Kurlyand. Kyuyiv: Znannya, 2012. 390 p. Rezhym dostupu: http://pidruchniki.com/1584072055039/pedagogika/teoriya_i_metodika_profesiynoyi_osviti.*

ДАНИ ПРО АВТОРА

Демуз Інна Олександрівна, доктор історичних наук, доцент, завідувач кафедри документознавства

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»

вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Київська обл., Україна, 08401

e-mail: demuz_inna@ukr.net

ДАнные ОБ АВТОРЕ

Демуз Инна Александровна, доктор исторических наук, доцент, заведующая кафедрой документоведения

ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет имени Григория Сковороды»

ул. Сухомлинского, 30, г. Переяслав-Хмельницкий, Киевская обл., Украина, 08401

e-mail: demuz_inna@ukr.net

DATA ON AUTHOR

Demuz Inna O., Doctor of Historical Sciences, the Head of Document Science Department

State Higher Educational Institution «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University»

30, Sukhomlynsky Str., Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv region, Ukraine, 08401

e-mail: demuz_inna@ukr.net
